

ZAHTJEVI SINDIKALNIH SREDIŠNJICA ZA NOVU SLIKU HRVATSKE

(NHS) Svih pet sindikalnih središnjica predstavile su svoje zahtjeve Vladi RH na sastanku s predsjednicom Vlade RH, gđom Jadrankom Kosor, u srijedu 21. listopada. Niz sindikalnih zahtjeva usmjeren je na veliko pospremanje u društvu radi radikalne promjene slike naše zemlje. Tražimo dostojanstvo, pravdu i razvoj za naše građane. Tražimo zemlju u kojoj niti jedan čovjek nije iznad zakona, zemlju u kojoj se poštuju propisi i vlastita pravila, zemlju u kojoj se isplati raditi, učiti i poduzimati. Tražimo preuređenje Hrvatske po uzoru na nordijske zemlje (tj. konkurentnost na tržištu i solidarnost u društvu).

Pristupi li Vlada ozbiljno razgovorima o našim zahtjevima, raditi ćemo s njom zajedno za stolom i pokušati dogovoriti socijalni sporazum, s jasno određenim nositeljima, sadržajem i smjerom promjena te rokovima za realizaciju svake pojedine dionice sporazuma. Ne budu li se promjene pripremale u skladu s našim traženjima i očekivanjima, sindikati će se za iste ciljeve zajedno s građanima boriti na ulici. Prvi sastanak na tu temu bio je relativno ohrabrujući, dogovoren je način pregovaranja oko pojedinih tema, a i zahtjevi vezani oko Zakona o radu ovoga su puta naišli na razumijevanje Vlade.

Nakon sastanka predsjednice Vlade sa predstavnicima Hrvatske udruge poslodavaca, znat će se stav hrvatskih poslodavaca vezano uz predložene zakonske promjene. Upoznajte se s našim cjelovitim zahtjevima:

POLAZNI ZAHTJEVI SINDIKALNIH SREDIŠNJICA

s prijedlogom rokova

1. **Donošenje izmjena Zakona o radu** koje će jamčiti poboljšanje položaja radnika u praksi: posebice ograničavanje rada na određeno vrijeme. Ugovori na neodređeno vrijeme moraju ostati/biti temeljni oblik zapošljavanja te ograničavanje tjednog rada na najviše 48 sati, uključujući prekovremeni rad!
rok: listopad 2009

2. **Utvrđivanje akcijskog plana i primjenu hitnih mjera za rješavanje problema unutarnje nelikvidnosti** koja prijeti blokadom ukupne poslovne aktivnosti i daljnjem gubitku radnih mjesta u proizvodnji.
rok: listopad 2009

3. **Promptna naplata svih poreza i doprinosa** koje državni i privatni kapital nije platio državnom proračunu radi nužnog ukidanja kriznog poreza na plaće i mirovine i povrata stope PDV-a na 22 posto, a svakako promptno ukidanje istih po prvim znacima

ekonomskog oporavka. Istovremeno je potrebno provesti štednju na rashodovnoj strani Državnog proračuna, bez zahvata u plaće i mirovine, a posebno ukidanjem svih privilegija, s ciljem održanja kupovne moći građana, poticanja proizvodnje i smanjenja sive ekonomije i porezne evazije.

rok: do kraja 2009

4. Smanjivanje javne potrošnje i stavljanje rashoda države u 2010. godini u održive okvire

- ukidanje bespovratnih potpora osim onih koje su usmjerene na unapređivanje znanja, inovacija i razvoja;
- plan smanjivanja i ukidanja subvencija neuspješnim proizvodnjama, tj. preispitivanje sustava subvencija i njihovo usmjeravanje na proizvođače koji, sukladno razvojnim ciljevima, mogu za sobom „povući“ druge proizvodnje i gospodarske aktivnosti te bitno pridonijeti ukupnom razvoju RH (dodatno, potrebno je uspostaviti efikasni nadzor korištenja subvencija kao i indikatore praćenja njihovih učinaka kako bi se nove mjere bolje „ciljale“);
- smanjivanje broja jedinica lokalne samouprave u skladu s principom racionalne organizacije u funkciji potreba građana.
- reformiranje javne uprave i javnih službi te racionaliziranje njihova poslovanja u prvome redu boljom organizacijom, informatizacijom i međusobnim umrežavanjem;
- smanjivanje sredstava iz Proračuna za vjerske zajednice i promjena modela njihova financiranja uvođenjem crkvenog poreza;
- preispitivanje načina financiranja i pomoći Hrvatima u BiH;(financirati projekte, a ne slati novac)
- preispitivanje svih državnih investicijskih projekata;
- revidiranje popisa branitelja te dovođenje razine njihovih povlastica u sklad s mogućnostima države odnosno u sklad sa socijalnim pravima drugih posebno šticećenih kategorija građana;
- žurno ukidanje povlaštenih mirovina i njihovo vraćanje pod opći propis;
- interventno oporezovanje kapitala na način da kapital na jednaki način snosi teret zatvaranja proračunskog jaza i izlaska iz krize kao što je to snosio i rad (vidi dio o poreznom sustavu);
- provođenje dubinske analize poslovanja svih javnih poduzeća, na nacionalnoj i lokalnoj razini, od zapošljavanja, preko davanja različitih pomoći i sponzoriranja, do upravljanja nekretninama i dr. kako bi se otkrile i zatvorile „rupe“ nekontroliranog „curenja“ novca, krađa i korupcije ...).

rok: do donošenja državnog proračuna

5. Ukidanje školarina na fakultetima za sve studente koji uredno izvršavaju svoje obaveze. I uvođenje subvencioniranih kredita za financiranje ostalih troškova studija.

rok: donošenje zakona do kraja 2009,

stupanje na snagu za iduću školsku godinu

6. Odmah utvrditi nove odvjjetničke tarife prihvatljive građanima u skladu sa zaključcima GSV-a te preispitati javno-bilježničke ovlasti i tarife.

rok: listopad 2009

7. Zahtjevati ispunjenje obaveze Vlade RH prema zakonskim odredbama o minimalnoj plaći i dogovor sa sindikatima o premošćivanju postojećeg nepoštivanja propisa i dogovora.

rok: listopad 2009

8. Konačno regulirati rad nedjeljom u skladu sa zaključcima GSV-a.

rok: do kraja 2009

POTPISIVANJEM SOCIJALNOG SPORAZUMA TREBA DEFINIRATI STRUKTURU I OPSEG REFORMI U RH

Svaki od sljedećih zadataka mora imati svoje etape, rokove i nositelje te definirane zadatke Vlade, sindikata i poslodavaca u svakoj od etapa.

1. Uspostaviti novu ekonomsku politiku na načelima nordijskog modela što znači:

- smanjena uloga države u gospodarstvu, jačanje tržišne regulacije (u mjeri i na način prisutan u skandinavskim zemljama), s ekonomskim kriterijima cijena ali zato snažnom socijalizacijom svih tržišnih posljedica u društvu, radi zaštite siromašnijih i slabijih;
- osigurati bolju iskoristivost prirodnih resursa s posebnim naglaskom na njihovo očuvanje kao javnog dobra (bez privatizacije), razvijati obnovljive izvore energije i nove čiste tehnologije,
- transparentnost javnih financija
- temeljita reforma državne statistike radi zadovoljenja analitičkih potreba društva i države,

2. Uspostaviti novu poreznu politiku (jednako opteretiti i rad i kapital).

- redefinirati tzv. namjenske poreze, mirovinski i zdravstveni doprinos, te doprinos za zapošljavanje važno posebno analizirati sa socijalnim partnerima.
- ublažavanje poreznih tereta za kapital koji se vraća u proizvodnju;
- oporezivanje kapitalne dobiti, dividendi i interventno povećanje poreza na dobit za 3% sumjerljivo i na rok na koji je kriznim porezom oporezovan rad;
- oporezovati prodaju poduzeća te lokalni porez za prenamjenu djelatnosti poduzeća; uvođenje poreza na bogatstvo, poreza na nekretnine koje nisu u stambenoj ili proizvodnoj funkciji, poreza na imovinu čije se porijeklo ne može dokazati te poreza na nasljeđe iznad određenog cenzusa;
- uvođenje poreza prilikom revalorizacije zemljišta (kada se povećava vrijednost zemljišta koje ulazi u građevinsku zonu);
- revizija poreznih stopa na plaće
- preispitivanje stopa i visine pdv-a

3. Pretvorba i privatizacija

- uspostaviti sustav dokazivanja porijekla imovine
- oduzimanje sve imovine za koju se u sudskom postupku dokaže kao nelegalno stečena
- oporezovati znatno jače imovinu za koju se ne može dokazati porijeklo
- u nastavku privatizacije postići društveni konsenzus o modelu, uz aktivno sudjelovanje

socijalnih partnera.

- spriječiti rasprodaju hrvatske baštine i devastaciju prirodnih resursa
- restrukturiranje Hrvatskog fonda za privatizaciju;

4. Uspostavu politike plaća na načelima pravednosti:

- uklanjanje anomalija u plaćama
- jedinstveni sustav plaća u državnom i javnom sektoru, na državnoj i lokalnoj razini
- sustav plaća u javnom sektoru koji razlikuje uspješan od nesuspješnog rada.
- jačanje sustava kolektivnog pregovaranja o plaćama, osobito sektorskog, osobito u privatnom sektoru.

5. Nova poljoprivredna politika

- proizvodnja jeftinije i zdrave hrane i podizanje konkurentnosti hrvatske prehrambene industrije na svjetskom tržištu
- uspostaviti sustav poticaja sukladan standardima Europske unije ali istovremeno uspostaviti institucije nadzora nad njihovim korištenjem te sustav sankcija nad onima koji sredstva nepravilno koriste
- okrupnjavanje obradivih površina i poticanje zadružne proizvodnje
- otvaranje hladnjača i druge nužne infrastrukture
- otkloniti sve administrativne prepreke koje onemogućavaju provođenje velikih javnih projekata (melioracija, sustavi navodnjavanja i odvodnjavanja, sustavi obrane od tuče) za koja se mogu iskoristiti sredstva predpristupnih fondova EU.
- obrazovanje za poljoprivredna zanimanja

6. Politika zapošljavanja

- redefinirati sustav naknada za nezaposlene, vezati za poticajnost za traženje posla i volontersku aktivnost
- politika zapošljavanja s jasno artikuliranim ciljem povećanja zaposlenosti na razinu predviđenu Lisabonskim ugovorom u primjerenom roku; (u narednih 10 godina postići opću stopu zaposlenosti od 70%)

7. Reforma mirovinskog sustava

- ukidanje povlaštenih mirovina i njihovo vraćanje pod opći propis;
- rješavanje položaja umirovljenika koji će mirovine ostvarivati samo iz I stupa;
- riješiti problem umirovljenika koji su dobrovoljno ušli u II. mirovinski stup tako da im se omogući povratak u I. mirovinski stup ako je to za njih povoljnije;
- uvođenje zasebnog instituta prava na mirovinu temeljem punoga radnoga staža te osiguranje takve visine mirovine koja će odgovarati činjenici da je radnik proveo u radnom odnosu puni radni vijek.
- najnižu mirovinu za 30 godina staža utvrditi u visini od najmanje 40% prosječne plaće;
- izmijeniti formulu za usklađivanje mirovina i uvesti onu koja će omogućiti postepeni rast mirovina u odnosu na prosječnu plaću
- mirovine koje nisu iz radnog odnosa isključiti iz mirovinskog sustava i nadomjestiti određenim davanjima socijalnog karaktera,
- dodatak na mirovine tzv. novih umirovljenika uključiti u mirovinsku osnovicu kao

mirovinu.

- uvesti dobrovoljnost za II mirovinski stup

8. Reforma zdravstvenog sustava

- hitno zaustaviti komercijalizaciju sustava
- zaustavljanje prelijevanja javno-zdravstvenog novca u privatne džepove
- jačati javno zdravstvo provođenjem davno obećanog «velikog pospremanja» sustava (informatizacija, standardizacija usluga i kategorizacija bolnica) uz stavljanje naglaska na preventivu i široku cjenovnu, teritorijalnu dostupnost zdravstvenih usluga,
- unapređenje primarne zdravstvene zaštite,
- zabrana istovremenog rada liječnika u javnom i privatnom zdravstvu
- najstroža zabrana donošenja i primanja poklona u bolnici, kao i najstrože pravno sankcioniranje prikrivene ucjene nematerijalnim uslugama pacijenata)
- jačanje odgovornosti i obaveza u radu zdravstvenog osoblja (u primarnoj zdravstvenoj zaštiti radni dan traje od 3,5 do 4,5 sata a za strpljivi razgovor s pacijentima nikada nemaju vremena)
- ukidanje dodatnog doprinosa za zdravstvo od 3% za umirovljenike
- jačanje odgovornosti i edukacije o komunikaciji i humanom pristupu pacijentima.

9. Reforma obrazovnog sustava

- integracija i modernizacija sveučilišta
- nagrađivanje u korelaciji s kvalitetom rada nastavnika
- osigurati besplatne udžbenike prema dohodovnom a ne statusnom položaju obitelji(OIB)
- tiskati kvalitetne i trajne udžbenike
- pojačane investicije u gradnju škola, đачkih i studentskih domova
- unaprijediti sustav obrazovanja odraslih uvođenjem mjera koje će poslodavce i radnike poticati na sudjelovanje u dodatnom osposobljavanju te stvaranjem uvjeta za priznanje neformalnih oblika učenja
- porezne olakšice građanima i poslodavcima za ulaganje u obrazovanje.

10. Nova administrativna podjela RH

- preispitati broj općina, gradova i županija radi ostvarenja optimalno racionalnog ustroja te ustroj regija po europskim kriterijima;

11. Reformu javne uprave i pravosuđa

- napraviti temeljitu analizu javne uprave radi provedbe mogućih racionalizacija-javna uprava u službi građana, a ne obrnuto
- uspostaviti ministarstvo rada i socijalnih politika
- uspostaviti djelotvoran sustav inspekcije, kako radne tako i zaštite na radu
- urediti sustav plaća koji potiče kvalitetu rada u državnoj upravi
- kod reforme pravosuđa jačati odgovornost sudaca i efikasnost sudaca(smanjiti broj neriješenih predmeta)
- radikalna reforma prekršajnih sudova i zastarnih rokova
- unaprijediti sustav mirnog rješavanja radnih sporova;
- sustavno i zakonsko poticanje sindikalnog organiziranja, osobito u privatnom sektoru i

kazneno sankcioniranje spriječavanja i destrukcije sindikalnog djelovanja

12. Borba protiv korupcije (detekcija ključnog uzroka: predominantna uloga Države) i kriminala

- smanjivanjem uloge države u gospodarstvu,
- zakonska zabrana sofisticiranih oblika korupcije u javnom sektoru – pokloni u ime zahvale,
- ukidanja partijskih imenovanja na funkcije u državnim institucijama i poduzećima.
- transparentnost javnih nabava

13. Ozbiljna demografska politika i zaštita dostojanstva starijih i nemoćnih

- investicije Države u masovnu gradnju vrtića
- osigurati ravnomjeran regionalni razvoj i spriječiti metropolizaciju
- razviti sustav oblika pomoći u kući starima i nemoćnima
- investicije države u domove za starije i nemoćne.

14. Ukidanje povlastica i privilegija

- zaustaviti kupovinu pojedinih kategorija birača zajedničkim sredstvima svih poreznih obveznika
- uspostava transparentnog sustava socijalne pomoći ugroženih kategorija građanja i jačanje institucija neovisnog nadzora
- dovođenje socijalnih primitaka povlaštenih kategorija u sklad s primicima ostalih.
- uspostava sustava socijalno pravedne države

SSSH
NHS
MHS
HUS
URSH